

energy authority

EED toimeenpanon tilannekatsaus

Missä mennään tilaisuus 14.3.2024

Tiina Sekki

Fair energy

Energiatehokkuusdirektiivi (EU)2023/1791

- Energiatehokkuusdirektiivi (EU) 2023/1791 julkaistiin virallisesti 20.9.2023 ja tuli voimaan 10.10.2023
- Kansallisen toimeenpanon valmistelu 24 kk, valmis 11.10.2025
- Poikkileikkaavaa EPBD:n, ETS:n ja RED:n kanssa

EPBD=Rakennusten energiatehokkuusdirektiivi

ETS=Päästökauppadirektiivi

RED=Uusiutuvan energian direktiivi

energy authority

Työryhmä valmistelee toimeenpanoa

- TEM perusti työryhmän valmistelemaan direktiivin kansalliseen toimeenpanoon ja tarvittavan lainsäädännön
- Työryhmän pj Juhani Tirkkonen TEM, jäsenet YM, LVM, VM, TEM, Energiavirasto ja Motiva
- Valmistelua tukee artiklakohtaiset asiantuntijatyöryhmät, joihin on nimetty puheenjohtaja
  - artiklan toimeenpanon toteutus, lainsäädäntötarpeet ja vaikutusten arviointi
- Työryhmän toimikausi on 12.5.2023 - 31.12.2024
- Työryhmä kokoaa loppuraportin

<https://tem.fi/-/tyoryhma-valmistelemaan-energiatehokkuusdirektiivin-toimeenpanoa>

Energiatehokkuusdirektiivi (EED)

Artiklat

- art 3 Energiatehokkuus ensin periaate
- art 4 PEC ja FEC, energian loppukäytön vähentämistavoite
- art 5 Julkisen sektorin energiankulutuksen vähentäminen
- art 6 Julkisen sektorin rakennusten 3 % vuosittainen korjausvelvoite lähes nollaenergiatasoon
- art 7 Julkisten hankintojen energiatehokkuus
- art 8-10 Energiansäästövelvoite kaudelle 2021-2030
- art 11 Energianhallintajärjestelmät ja energiakatselmukset
- art 12 Palvelinkeskukset, tietojen raportointi tavoitteena energiatehokkuuden edistäminen
- art 13-20 Lämmön mittaus, laskutus ja kulutustiedot
- art 21 Lämmityksen, jäähdytyksen ja lämpimän käyttöveden sopimusasiat
- art 22 Energianeuvonta
- art 23 Energiatehokkuuden kumppanuus, komissio
- art 24 Energiaköyhyys
- art 25 Kattava arviointi (CA) ja yli 45000 asukkaan kuntien lämmityssuunnitelmat
- art 26 Tehokkaan kl-järjestelmän kriteerit, tehokas chp ja laitoskohtaiset KHA:t
- art 27 Energian muunto, siirto ja jakelu
- art 28 Pätevytyminen, akkreditointi, sertifiointi
- art 29 Energiapalvelut
- art 30 Kansallinen energiatehokkuusrahasto, rahoitus ja tekninen tuki
- art 31 Muuntokertoimet
- art 35 Uudelleentarkastelu ja seuranta

Energiatehokkuusdirektiivi (EED)

Artiklat 5, 6 ja 8

Julkisen sektorin 1,9 % energiankulutuksen vähentämistavoite (5 artikla)

- Julkiselle sektorille energian loppukulutuksen sitova 1,9 % (vrt. 2021) vuosittainen vähentämistavoite
- Tavoite on indikatiivinen lokakuuhun 2027 saakka ja kunnat asteittain mukaan

Julkisen sektorin rakennusten 3 % vuosittainen korjausvelvoite (6 artikla)

- Julkisen elinten omistamien rakennusten vuosittainen sitova 3 % korjausvelvoite, siten, että rakennukset muutetaan EPBD:n mukaisiksi lähes nollaenergiarakennuksiksi tai päästöttömiksi rakennuksiksi
- Julkisten elinten omistamista tai käyttämistä rakennuksista on laadittava luettelo ja se on asetettava julkisesti saataville
- Tietyin edellytyksin voidaan ottaa käyttöön ns. vaihtoehtoinen lähestymistapa, eli muita toimia, joilla on saavutettava vastaava energiansäästö

Energiansäästövelvoite (8-10 artiklat)

- Nykyinen jaksoa 2021-2030 koskeva vuotuinen energiansäästövelvoite 0,8 % (2,3 TWh/a) nousee portaittain 2024 alkaen tasolle 1,9 % (kauden 2021-2030 säästö 3,3 TWh/a)
- Osa säästöistä raportoitava energiaköyhien parissa tehdyistä toimista

Energiatehokkuusdirektiivi (EED)

Muita artikloita

- Energiatehokkuus ensin (3 artikla)
  - Vaatimus käyttää EE1st-periaatetta energiajärjestelmien suunnittelussa, politiikassa ja suurissa investointipäätöksissä sekä muilla aloilla, joilla on merkittävä vaikutus energiankulutukseen, kuten rakennukset, liikenne, vesi, tieto- ja viestintäteknikka, maatalous ja rahoitusalat (yli 100 miljoonaa euroa tai 175 miljoonaa euroa liikenteen infrastruktuurihankkeissa)
- Julkiset hankinnat (7 artikla)
  - Liite IV: yksityiskohtaiset energiatehokkuusvaatimukset hankinnoille, mm. rakennusten hankinta ja vuokraus (kohta f)
- Energiapalvelut (29 artikla)
  - kannustettava julkisia toimijoita käyttämään ESCO-sopimuksia suurten julkisten rakennusten peruskorjauksissa, kun se on teknisesti ja taloudellisesti mahdollista
  - varmistettava, että julkiset toimijat arvioivat ESCO-sopimusten käyttöä ja muiden energiatehokkuuspalvelujen toteutettavuutta, kun peruskorjataan muita kuin asuinrakennuksia, joiden kokonaishyötypinta-ala on yli 750 m²

Energiatehokkuusdirektiivi (EED)

Tilannekatsaus

- Ajankohtaista
  - Tällä hetkellä asiantuntijaryhmät arvioivat toimeenpanon vaihtoehtoja, työstetään yhteenvetoja ja luonnostellaan raportteja, tavoitteena kevään/kesän aikana päätyöryhmän käyttöön
  - Komission artiklakohtaisia ohjeistuksia toimeenpanosta ei vielä ole saatu
  - Artiklan 6(6) vaihtoehtoinen lähestymistapa notifioitu komissiolle joulukuussa
  - NECPin (kansallinen energia- ja ilmastosuunnitelma) valmistelu 1.4 mennessä
- Toimeenpanon vaihtoehtoja liittyen artikloihin 5 ja 6: HE ja HE + Energiatehokkuussopimus
  - Energiatehokkuussopimus: Jos julkinen elin osallistuu sellaiseen valtion viranomaisen kanssa allekirjoitettuun vapaaehtoiseen energiatehokkuussopimusjärjestelmään, johon sisältyy tässä luvussa ja sen nojalla säädettyjen vähimmäisvaatimusten mukaisesti tehty raportointi, julkisen elimen katsotaan täyttävän vaatimuksen
  - HE vaatimukset koskien niitä hyvinvointialueita ja kuntia, jotka ei liity sopimukseen
- Raportoinnin käytännöt liittyen artikloihin 5 ja 6
  - Mitä tietoja täytyy raportoida ja mihin tietoja raportoidaan?

Energiatehokkuusdirektiivi (EED)

Tilannekatsaus

- Artikla 5

- Jäsenvaltioiden tulee varmistaa 1,9 % loppuenergiankulutuksen väheneminen (vertailuvuosi 2021)
- Rakennussektori (pakollinen) ja liikennesektori (vapaaehtoinen=säästöt voidaan hyödyntää)
- 1,9 % taso on ilmoitettava Suomen kansallisessa energia- ja ilmastosuunnitelmassa (NECP), joka toimitetaan Euroopan komissiolle kesäkuussa 2024, tavoite huhtikuussa lausunnoille

• Artikla 6

- 3 % korjausvaatimus vs. vaihtoehtoinen lähestymistapa
- VTT on selvittänyt rakennuskannan energiatehokkuuden nykytilaa
  - Arvio soveltamisalan rakennusten määrästä
  - Arvio vaihtoehtoinen lähestymistavan "vastaavan säästön" määrästä
- Selvittelyssä rakennusluettelo osana EPBDn perusparannussuunnitelmaa, ensimmäinen versio 10/2025

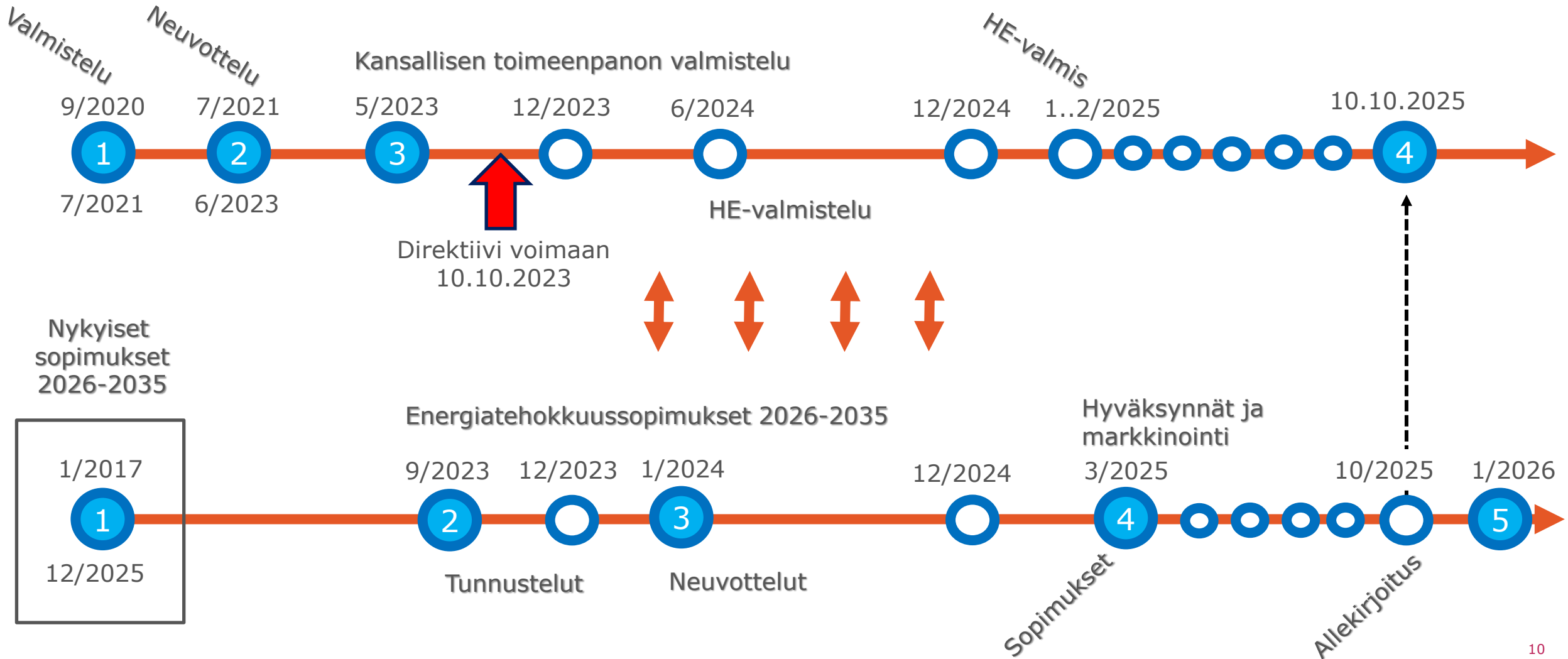

Energiatehokkuusdirektiivin 29 artiklan muutoksista - tarvekartoitus

Jäsenvaltioiden on

- Edistettävä energiapalvelumarkkinoita ja pk-yritysten pääsyä niille jakamalla selkeää ja helposti saatavilla olevaa tietoa mm. energiapalvelusopimuksista, energiatehokkuushankkeita tukevista rahoitusvälineistä, energia- ja ESCO-palvelujen tarjoajista sekä seuranta- ja laadunvalvontajärjestelmistä
<https://www.motiva.fi/ratkaisut/energiatehokkuus- ja esco-palvelut>
- Julkaistava luettelo saatavilla olevista energiapalvelujen tarjoajista, jotka ovat päteviä ja/tai sertifioituja, ja päivitettävä sitä säännöllisesti. Kannustettava julkisia toimijoita käyttämään ESCO-sopimuksia suurten julkisten rakennusten peruskorjauksissa, kun se on teknisesti ja taloudellisesti mahdollista
- Varmistettava, että julkiset toimijat arvioivat ESCO-sopimusten käyttöä ja muiden energiatehokkuuspalvelujen toteutettavuutta, kun peruskorjataan muita kuin asuinrakennuksia, joiden hyötyala on yli 750 m²

Energiatehokkuusdirektiivin ja -sopimusten aikatauluista

energy authority